

Åk 6, Öjersjöskolorna, Partille Kommun, År 2006

Lärandeobjekt

Kunna förklara vad engelska berättelser handlar om

Kritiska aspekter – dessa var kritiska för den här elevgruppen i denna studie. Eleverna behövde urskilja:

- Att vad berättelser handlar om innebär berättelsens viktigaste delar och hur de hör ihop
- Innebörden av meningarna, ej detaljerna i meningarna
- Att orden man förstår i texten oftast räcker att använda för att förstå vad en text handlar om
- Att ord man ej förstår inte alltid är de viktigaste för att förstå vad en text handlar om

Exempel på variationsmönster – på någon/några av de kritiska aspekterna

För att eleverna skulle ha möjlighet att urskilja de kritiska aspekterna **Att orden man förstår i texten oftast räcker att använda för att förstå vad en text handlar om** och **Att ord man ej förstår inte alltid är de viktigaste för att förstå vad en text handlar om**, användes nedanstående variationsmönster:

Eleverna fick se nedanstående text på en overhead och läraren läste texten högt för eleverna:

An ant went to the river to quench her thirst, and when she was drinking she fell into the water. She was carried away by the stream, and was on the point of drowning. A dove sitting on a tree overhanging the water saw the ant and wanted to help her. She plucked a leaf and let it fall into the stream close to the ant. The ant climbed onto it and floated in safety to the river side. Shortly afterwards a birdcatcher came. He wanted to catch the dove and therefore put his bird-cage on the ground, just under the branch which the dove was sitting on.

Lärarna och eleverna gick sedan igenom en mening i taget och där eleverna fick hjälpas åt att plocka ut de ord de inte kunde förstå i texten. Läraren strök under de orden i texten. Med hjälp av enbart de orden fick eleverna sedan i uppgift att försöka berätta för varandra vad texten handlade om.

Eleverna fick sedan bara fokusera de ord de kunde, de som i texten ej var understrukna och med hjälp av enbart de orden återigen försöka berätta för varandra vad texten handlade om.

Läraren bad sedan eleverna jämföra de två sätten att försöka få fram vad texten handlade om. Hon frågade "var det lättare att få fram vad texten handlade om när ni enbart hade de ord ni ej förstod eller var det lättare när ni enbart hade de ord ni förstod?". Eleverna upplevde att det var mycket

lättare att förstå vad texten handlade om när de enbart använde de ord de förstod. Läraren frågade dem varför de tror att det var lättare och varför det inte var så lätt när de enbart hade de ord de ej förstod. Tillsammans diskuterade de sedan om att man inte alltid behöver veta alla ord i en text för att kunna komma fram till vad den handlar om och läraren avslutade momentet med att säga "så innan ni springer och hämtar ett lexikon för att slå upp vad ett ord ni ej kan betyder, försök att komma fram till vad texten handlar om själva först".

Exempel på elevresultat

	Förstår ej handlingen		Förstår handlingen		Förstår handlingen väl	
	Förtest	Eftertest	Förtest	Eftertest	Förtest	Eftertest
Lektion 1	29%	19%	61%	43%	10%	38%
Lektion 2	32%	9%	63%	23%	5%	68%
Lektion 3	39%	22%	33%	28%	28%	50%
Lektion 4	25%	0%	50%	25%	25%	75%

*Den största skillnaden mellan lektionerna var att i de tre första lektionerna användes inte ovanstående variationsmönster men i den fjärde lektionen gjordes det.

Exempel på lärarresultat

Vi har insett att det är vi själva som får eleverna att tro att man måste kunna alla ord i en text för att förstå vad den handlar om. Vi brukade ofta säga till dem att om de inte kunde ett ord i texten så skulle de använda lexikon för att slå upp det och kunna läsa vidare. Nu får de inte använda lexikon när vi jobbar med förståelse för vad texter handlar om, utan bara när vi jobbar med glosor separat.

Det är viktigt att man vet vad man vill att eleverna ska lära sig så att man inte behandlar för många lärandeobjekt på samma gång.

Att hålla konstant texter och variera det som är kritiskt och då undervisar om principerna istället för exemplen är viktigt. Detta gör att eleverna kan använda sina kunskaper i andra texter senare, utan att vi behöver jobba med texten som exempel och börja om från början bara för att det är en ny text. När eleverna har förstått principen förstår de att den gäller för nästan alla texter, vilket innebär att vi tjänar en massa tid och eleverna förstår grunderna på ett djupare plan.

Kontraster i undervisningen är ett väldigt kraftfullt verktyg som vi börjat använda mycket i vår vardagliga undervisning.

Ofta är det ett antal elever som inte förstår det man undervisar om och det kan bero på att vi enbart brukade undervisa om det som är rätt och hur de ska tänka för att få det rätt utan att eleverna fått tänka runt varför det är ett mer effektivt sätt än något annat. Vi har också insett att vi måste tangera elevernas uppfattningar för att de ska ha möjlighet att ändra dem.

Övrigt

Vi fick ett ganska bra resultat tidigt i studien vilket gjorde att vi inte var så kritiska till vår planering och undervisning mellan de tre första lektionerna. När vi inte fick bort alla elever från att inte förstå vad texten handlar om på de tre första lektionerna började vi mer kritiskt titta på lektionerna och insåg att vi faktiskt inte givit dem full möjlighet att lära sig det vi avsåg. Det var då vi förde in det ovan beskrivna momentet och som gjorde så stor skillnad för elevernas faktiska lärande.

Handledare

Henrik Hansson